

Lokalrapporten

LOKALRAPPORT for 1. januar - 30. juni 1973.

Følgende har ydet bidrag til forårsrapporten: Michael Anker (MA), Mogens Bang (MB), Hans Christophersen (HC), Inger-Lisbeth og Mogens Damm (I&MD), Jørn Eskildsen (JE), Jens Gregersen (JG), Georg Guldvang (GG), Peer og Poul Grøn (P&PG), Finn Lund Henriksen (FLH), Carsten Jeppesen (CJ), Jens Kirkeby (JK), Jørgen Laursen (JL), Jens Peter Lomholt (JPL), Knud Pedersen (KP), Hans Pinstrup (HP), Peter Thomsen (PT), Jørn Vestergaard (JV) og Kim Øllgård (KØ). Desuden er benyttet notater fra ekskursioner i Østjysk Biologisk Forening og DOF, samt den afholdte påskelejr på Anholt.

Vi har fået trykt nye kartotekskort til brug ved indrapporteringen og eksempler på deres udfyldelse kan ses senere. De er forud for denne rapport blevet sendt til en del aktive folk, men svarprocenten synes at have været ringe, sammenlignet med en tilsvarende rundspørge for et par år siden.

Til de stakler, som med kikkerters og andet udstyr er set luske rundt i terrænet omkring Moesgård og ret hurtigt forlade stedet igen med et undrende udtryk, skylder vi at nævne, at de gamle observatører på stedet stort set har undret sig lige så meget. Faktisk har det virket som om Moesgård totalt har skullet snydes for forårstræk i år, men prøv igen til næste år, - det gør vi.

Atlas-projektet kører på sin sidste sæson, og set med lokalorganisationsøjne, er årets resultat yderst ringe. Der har vel næppe meldt sig mere end et dusin folk ialt.

Aktiviteten har i det store hele været jævn, men de sene ferier til påske, pinse osv. har været med til at bryde rytmen og i mange tilfælde gjort det lettere at træffe folk i færd med at tælle fugle ved Skagen end på deres hjemsted i amtet.

Brabrand Sø har manglet de oversvømmede enge, der ellers trækker godt med fugle til huse. Derimod synes Bjerregrave Mose at kunne holde skansen som en af amtets bedste lokaliteter og i samme egn er der omkring Fussingø Skov og Fussing Sø i løbet af foråret noteret ca. 90 arter, heraf mange som ynglefugle. Omkring Alrø i Horsens Fjord har der været det sædvanlige lille udbud af overvintrende vadefugle og pæne rasttal i løbet af foråret. På Hjelm har man fortsat de seneste års fuglestationsvirksomhed, men da lederen af stationen, Kjeld Hansen, i øjeblikket deltager i DOF's nye ekspedition til Grønland, er vi afskåret fra at bringe oplysninger herfra.

Et par ting synes at have være iøjne- eller ørefaldende: Skovsangeren er som sunket i jorden ??, Kørsangeren breder sig enormt mange steder tilsyneladende på bekostning af Sivsangeren. Toplærken er blevet talrigere efter de milde vintre, Skægmejserne er atter begyndt at vise sig i landet, Gøgen har været fantastisk almindelig og Sjaggeren er nu også konstateret som ynglefugl i Århus amt. Visse steder er Nattergalen kommet næsten ind i bykernerne sammen med Kørsangeren og ved en ganske lille å i Silkeborgskovene har man kunnet opleve et vældigt leben fordi ikke mindre end fire par Isfugle alle syntes om at yngle lige netop der.

Toppet Lappedykker:

4/2	2	i Lading sø er de første (FLH)
-	81	♂ i Brabrand sø (JG)
-	120	♂ i Mossø (Emborg Tange)(JG)

Gråstrubet Lappedykker:

29/4	3	Borum Mose (PG)
29/4	2	Dagstrup Mose (FLH)
12/5	6	Tåstrup Sø (FLH)

Sorthalset Lappedykker:

-	85	♂ i Mossø (JG)
---	----	----------------

Lille Lappedykker:

31/3	2	Brabrand Sø (KP)
7-8/5	1	-- -- (GG)
29/6	1	Dagstrup Mose (FLH)
<u>Sule:</u> 3/6	1	juv. ved Kalundborgbåden ø.f. Samsø (JPL)
<u>Skarv:</u> 25/3	61	trk. N, Fornæs (FLH)
9/6	30	Mossø (JG)
30/6	3	Skanderborg Sø (HP)

Fiskehejre: - 17 reder i Moesgård Sk., 13 beboet (JG)

Hvid Stork:

		flere end sædvanligt
6/4	2	set over Viby (JL)
16/5	2	- -- Mundelstrup (J. Larsen)
9/5	2	- -- Århus (E.Holvardt)
14/5	2	- -- Århus (GG)
20/5	2	- -- Viby (MA)
2/6	1	- -- Mundelstrup (I&MD)

Stork sp.:

19/5	1	Moesgård (GG)
------	---	---------------

Sangsvane:

14/1	2	adulte, Lading Sø (FLH)
11/2	27	ad.+juv., --- -- (FLH)
9-27/2	7-12	overvej. ad., Brabrand Sø (GG,FLH,KP)

Pibesvane:

11/3 2 Kysing Fjord (DOF-ekskursion)

Grågås:

Tilsyneladende meget fåtalligt forekommende dette forår.

21/2 7 trækk. N, Viby (GG)
10/3 1 -- N, Moesgård (HP)
25/3 4 -- S, --- (HP)
18/6 4 -- W, Viby (HP)

Knortegås:

2/3 4 Alrå (JG)

Gravand:

27/1 12 Alrø (JG)
14/2 40 -- (JG)
27/2 125 -- (GG), hermed er ynglefuglene ankommet

Taffeland:

29/4 20 Dagstrup Mose (FLH)
29/6 28 --- --, heraf 20 ad., resten juv.
tegn på yngel (FLH)

Stor Skallesluger:

Der er indløbet de sædvanlige observationer af forårsfugle mellem februar og april. I Brabrand Sø synes l o at ville oversomme.

medio febr. 4-800 Stubbe sø (Jørgen Laursen)(KØ)

Troldand:

29/4 45 Dagstrup Mose (FLH)
29/6 65 --- --, heraf 60 ad., resten juv.
tegn på yngel (FLH)
4/7 1 ♀ iagtt. m/ 4 pull. (CB), Stenholt

Lille Skallesluger:

5/2 1 ♂ Brabrand Sø (MB)
11/3 4 2 ♂♂ + 2 ♀♀, Kysing Fjord (DOF-eksk.)
Den milde vinter har ikke bragt os mange.

Musvåge:

- - Følgende iagttaget ved Moesgård; dog kun medtaget antal over 20 :
7/3: 47, 10/3: 230, 11/3: 65, 14/3: 76,
18/3: 135, 22/3: 33. Totalen af trækken-
de musvåger mellem 5/3 og 1/5: ca. 750,
hvilket kun er 1/3 af antallet i 1972.
(fl. observatører)
19/3 85 gjorde trækforsøg, Gjerrild (MA)
23/3 65 trækk. Gjerrild (MA)

Låddenbenet Musvåge:

- 5 i løbet af foråret ved Moesgård (fl.obs.)
22/4 9 trækk. Anholt (DFO-lejr)

Spurvehøg:

- ialt 50 trækk. 10/3-1/5 Moesgård (fl.observ.)
!! 23/4 250 - -- Gjerrild Fyr (HC)

<u>Duehøg:</u>	25/3	2	rast. Gjerrild (FLH)
	30/3	1	Salten Langsø (PG,FLH)
	påskan	1-2	dagligt trækkende (DOF-lejr)
	18/6	1	Rold Skov (I&MD)
<u>Sort Glente:</u>			
	12/5	1	Moesgård (HP)
<u>Hvepsevåge:</u>	-	-	Noteret fåtalligt gennemtrækkende i maj og juni.
<u>Blå Kærhøg:</u>			
	8/4	1	♀ Hjarbæk Fjord (Østj. Biol. Foren.-eksk.)
	21/4	2	♀+♂, Anholt (DOF-lejr)
	22/4	1	♀ Anholt (DOF-lejr)
<u>Rørhøg:</u>	21/4	1	Anholt (DOF-lejr)
	22/4	2	-- (DOF-lejr)
	12/5	1	Brabrand Sø (KP)
	3/6	1	Grættrup v/ Nr. Snede (CB)
<u>Fiskeørn:</u>			
	18/4	1	Anholt (DOF-lejr)
	20/4	2	Gjerrild Fyr (HC)
	21/4	2	--- --- (HC)
	22/4	8	--- --- (HC)
	23/4	1	--- --- (HC)
	12/5	1	Moesgård (HP) eneste fugl her i foråret!?
<u>Vandrefalk:</u>			
	5/3	1	Brabrand Sø (JL)
	8/4	1	Kysing Fjord (DOF-ekskurs.)
	23/4	1	Gjerrild Fyr (HC)
<u>Falk sp.</u>	25/3	1	Moesgård, var måske en Vandrefalk (HP)
<u>Lærkefalk:</u>			
	20/4	2	Gjerrild Fyr (HC) ganske tidlige
	22/4	1	Anholt (DOF-lejr) -- --
	3/6	1	Salten Langsø (PG)
	3/6	1	Hørhaven, Århus (JV)
<u>Aftenfalk:</u>			
	29/5	1	♀ Grenå (HC)
	9/6	1	♂ Anholt (JK)
	18/6	1	♂ Århus nordby (PT)
<u>Lærke/Aftenfalk:</u>			
	17/5	1	Brabrand Sø (GG)
	18/5	1	Moesgård (GG,HP)
<u>Dværgfalk:</u>	-	-	flere iagttagelser af enkeltfugle ved Moesgård (GG,HP), Brabrand Sø (PG) og Hjarbæk Fjord (Østj.Biol.Foren.)
<u>Tårnfalk:</u>		-	Yderst fåtalligt gennemtrækkende.
<u>Urfugl:</u>	8/4	8-10	♂♂ Kongenshus Hede (Østj.Biol.Foren.-eksk.)
<u>Strandskade:</u>	-	-	op til 200 rastende Alrø i midten af februar (JG,GG)

<u>Vibe:</u>	10/3	320	Moesgård (FLH)
	-	-	Iøvrigt kun fåtalligt gennemtrækkende
<u>Strandhjejle:</u>			Enkelte vinterobservationer:
	27/1	15	Alrø (JG)
	14/2	4	-- (JG)
	23/2	4	-- (GG)
	2/3	3	-- (JG)
<u>Stenvender:</u>			
	1/5	1	overfløj skrigende Brabrand Sø (JG m fl.)
	2/5	7	Alrø (JG)
<u>Skovsneppe:</u>			
	23/3	8	Forstbotanisk Have, Århus (JV)
	21/4	4	Anholt (DOF-lejr)
	foråret	flere	Fussingø, Randers (CJ)
<u>Stor Regnspøve:</u>			Enkelte vinterforekomster:
	27/1	6	Alrø (JG)
	14/2	3	-- (JG)
	23/2	6	-- (GG)
<u>Lille Kobbersneppe:</u>			Enkelte vinterforekomster:
	27/1	2	Alrø (JG)
	2/3	3	-- (JG)
<u>Svaleklire:</u>			
	14/7	2	rastede midt på vej i Viby kl 04.00 (JV)
<u>Alm. Ryle:</u>			
	27/1	110	Alrø (JG)
	14/2	70	-- (JG)
	23/2	600	-- (GG)
<u>Dværgmåge:</u>			
	27/5	4	juv. Stubbe Sø (HC)
	18/7	1	juv., Ebeltoft havn (J.Christiansen)
<u>Sortterne:</u>			
	1-2/5	1	Brabrand Sø (P&FG, JG)
<u>Huldue:</u>	7/3	67	Moesgård (GG), eneste dag med over 5 fugle. Iøvrigt set fåtalligt ved Gjerrild og på Anholt (Østj.Biol.Foren.-eksk., DOF-lejr.)
<u>Ringdue:</u>	7/3	570	Moesgård (GG), herefter kun en enkelt dag med over 300 (25/3: 365 (MB)). Totalen i foråret: ca. 1900 fugle.
<u>Turteldue:</u>			
	23/4	1	Grenå (HC)
	med. juni	3	Hasle (T.Sørensen mdt.medd.)
<u>Gøg:</u>	19/4	1	v/ Auning (HC) en meget tidlig forekomst.
<u>Slørugle:</u>	-	1	♂ har ynglet Syddjurland (JL)
	ca. 10/5	1	Mundelstrup (Jørgen Larsen mdtl.medd.)

<u>Kirkeugle:</u>	-	-	En del yngleforkomster V og NV for Århus. (PG,GG,HP)
<u>Skovhornugle:</u>	2	♂	omkring Brabrand Sø. (JG) Flere i Århus vestegn end de sidste år.
<u>Natravn:</u> 23/6	1		hørt Helgenæs (JL)
<u>Isfugl:</u> febr.	1		Botanisk Have, Århus (fl.medd.)
-	-		Enkeltiagttagelser Pinds Mølle, Knud Sø, Knud Sø, Hald Sø og Kysing Fjord.(GG), Østj.Biol.Foren.,DOF-tur, PT.)
april-juni	1	♂	holdt til i Østenden af Brabrand Sø, set gentagne gange af beboere.
<u>Ellekrage:</u>	3/6	1	Brattingsborg, Samsø (medd. Jøns Kirkeby samme eftermiddag.) af hvem ??
<u>Grønspætte:</u>			
foråret	2-3		konstant i Moesgårdskovene er klar fremgang indenfor de sidste år.
28/4	1		Dørup Mølle, Århus å (KP)
29/4	1		Dagstrup Mose (FLH)
19/6	1		Mindeparken, Århus (MA)
<u>Vendehals:</u>			
5/5	1		Botanisk Have (KP)
foråret	1		Fussingø Skov (CJ)
<u>Sanglærke:</u>			
foråret	-		Ringe træk ved Moesgård. 10/3 ses 1350, ellers ikke over et par hundrede. Næsten ingen efter 1/4.
<u>Pirol:</u> maj	1		hørt flere gange midt i måneden, Forstbotanisk Have (JV)
<u>Gråkrage:</u>			
foråret	-		Totalen ca. 1800 ved Moesgård i marts mod ca. 5000 i samme periode i 1972.
<u>Allike:</u> ---	-		Totalen ca. 1300 mellem 5/3 og 15/4. Tilsvarende sås ca. 4000 i 1972 i denne periode.
<u>Pungmejse:</u>			
24/5	1	♂	i Kasted Mose (PG) eneste iagttagelse.
<u>Skægmejse:</u>	9/6	2	♀♀ Flakket, Anholt (JK). Der har været god fremgang i hele landet for denne art, og iagttagelsen her tyder på mulighed for god spredning. Der er ca.40 km til nærmeste fastland på Djursland.
<u>Misteldrossel:</u>			
24/1	1		Brabrand Sø (JG)

Vindrossel:

30/5 1 Funder Holme, Silkeborg (CB). Med henblik på yngel er det klogt at holde øje med disse sene forekomster. Se også Sjagger.

Ringdrossel:

28/4 7 3 ♂ + 4 ♀ v/Århus Cykelbane (JV)

Sjagger: juli

- Efter flere års konstant spredning af denne ret nye ynglefugl i Danmark er turen altså også kommet til Århus amt. Ved Konstantinsborg slot, Brabrand Sø opdagede JG således en eftermiddag en enkelt sjagger i færd med at skælde gevaldigt ud på en Tårnfalk. Næste morgen fik han lejlighed til at konstatere, at et par med ret store udfløjne unger holdt til omkring en grantykning vest for slottet.
juni fl set i Kasted Moses omegn, uden at der dog har været mistanke om yngel.

Husrødstjert:

- ca. 10 ♂♂ i Århus (MA,JK,PT,H.Elgård m fl.)
19/4 1 ♀ Anholt (DOF-lejr)
18/7 1 Ebeltoft Havn (J.Christiansen)
på fermodet yngleplads

Nattergal: -

- støt fremgang overalt: bl.a. Kasted Mose 20 ♂♂, Halling Skov og enge 1, Ammelhede 5, Grund Fjord 1, Termestrup 2, Mørke Kær 6, Pannerup Mose 3 og Bjerregrave 20. (GG,KØ m.fl.)

Græshoppesanger:

13/5 1 Funderholme, Silkeborg (CB)
5/6 1 --- --- (CB) samme fugl ?
4/6 2 Bjerregrave Mose (GG, DOF-eksk.)
7/6 3 Vammen v/ Viborg (I&MD)

Savisanger:

24/5-7/6 1 Brabrand Sø (JG,GG,HP m.fl.)

Drosselrørsanger:

6/6 1 Brabrand Sø (PT)

Kørsanger:

4/6 35 ♂♂ Bjerregrave Mose (GG)
19/6 80 ♂♂ Brabrand Sø og Sti (GG,PT)

Rødtoppet Fuglekonge:

27/4 1-2 Forstbotanisk Have, Århus (PT)

Bjergvipstjert:

19/3 1
foråret par

Lyngbygård å (MB)
konstateret på følgende lokaliteter:
Funder Å mellem overskæringen ved Silke-
borg-Herning Landevejen og Funderholme
ialt 5 par ved dambrugene (PT)
1 ♂ ved Mattrup gård, 1 ved Bregnholm
Mølle, 1-2 ved Stidsmølle alle i Mattrup
Å (PT)
1 ♀ Hammer Mølle og 1 Alsted Ml., Tørring.

Silkehale:

4/2 150

Har været ret fåtallig i foråret. Eneste
større flok synes at have været:
Læssesgade Skole (MB)

Stor Tornskade: 5

set spredt mellem februar og medio april.

Rødrygget Tornskade: 1

♂ har ynglet S.Frichsvej, Århus (KP)

Stær: foråret 1500

ialt v/ Moesgård mod knap 9000 i 1972.

Bjergirisk:

10/3 40
foråret -

Moesgård (HP)
På domkirken i Århus er der så sent som
i midten af april set op til 50. (JG)

Gråsiskan: - -

I skarp modsætning til efteråret er der
næsten ingen Gråsiskerne set trods den
omfattende invasion i efteråret. Kun et
ring gennemtræk har kunnet spores i marts
og april.

Gulirisk:

8-11/6 1

♂ Forstbotanisk Have, Århus (PT m.fl.)

Finke sp.: - -

trækket (især Bogfinke) har været yderst
svagt i Århusområdet.

21/4 7000

trækk. Anholt på 5 timer. (DOF-lejr)

Snespurv:

27/1 100

Alrø (JG)

14/2 70

-- (JG)

2/3 55

-- (JG)

